

Cijfers kinderopvang derde kwartaal 2015

De kwartaalcijfers over het gebruik van de kinderopvangtoeslag en de arbeidsparticipatie worden gepubliceerd op de website van de Rijksoverheid bij het dossier kinderopvang. De ontwikkeling in het gebruik van kinderopvangtoeslag, arbeidsparticipatie, het aantal instellingen en uurprijzen worden hieronder weergegeven.

1. Gebruik kinderopvangtoeslag

Tabel 1 laat de ontwikkeling zien in het gemiddeld aantal kinderen met kinderopvangtoeslag. Het aantal kinderen wordt vergeleken met het aantal kinderen in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Met deze vergelijking wordt over een periode van 12 maanden teruggekeken en daarmee wordt gecorrigeerd voor seizoenseffecten. In het derde kwartaal van 2015 maken gemiddeld 643.000 kinderen gebruik van kinderopvangtoeslag. Dit zijn circa 11.000 kinderen meer dan in het derde kwartaal van 2014. De toename is vooral te zien in de buitenschoolse opvang (+ 10.000 kinderen) en in de gastouderopvang (+ 3.000 kinderen). Het aantal uren per kind is gedaald ten opzichte van het derde kwartaal 2014.

Vergeleken met het tweede kwartaal 2015 is het aantal kinderen met kinderopvangtoeslag met 7.000 gedaald en is het gemiddeld aantal uren opvang per kind met 0,4 uur gedaald. Per saldo heeft er een lichte daling plaatsgevonden: het aantal kinderen is met -1,1% gedaald en het aantal uren is met 0,7% gedaald. Het seizoenseffect speelt hier een rol: in de zomer maken minder kinderen gebruik van kinderopvang.

Tabel 1: Gebruik kinderopvangtoeslag (gemiddelden)^{1 1}

			3e kwartaal	geheel	2e kwartaal	3e kwartaal
	2012	2013	2014	2014	2015	2015
aantal kinderen (x 1000)						
Totaal (peildatum BI juni 2015, levering juli 2015)	693	632	632	636	650	643
Kinderdagcentra	293	259	252	255	256	251
Buitenschoolse opvang	300	277	282	283	293	292
Gastouderopvang 0 t/m 3 jarigen	50	48	50	49	52	53
Gastouderopvang 4 tot 12 jarigen	50	48	48	48	49	48
uren per kind per maand						
Totaal	67,2	61,9	59,4	59,8	57,9	57,5
Kinderdagcentra	95,6	88,1	84,9	85,4	82,8	82,3
Buitenschoolse opvang	41,6	38,7	37,4	37,5	36,7	36,7
Gastouderopvang 0 t/m 3 jarigen	74,5	71,3	69,9	70,2	69,1	68,7
Gastouderopvang 4 tot 12 jarigen	47,1	45,2	43,7	43,8	42,4	42,2

Bron: Belastingdienst, vanaf 2014 o.b.v. peildatum september 2015, bewerking SZW

Tabel 2 laat de ontwikkeling in het gebruik van kinderopvangtoeslag naar verzamelinkomen zien. Het aantal kinderen wordt vergeleken met het aantal kinderen in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Met deze vergelijking wordt over een periode van 12 maanden teruggekeken en daarmee wordt gecorrigeerd voor seizoenseffecten.

Het totaal aantal kinderen met kinderopvangtoeslag is in het derde kwartaal met 1,8% gestegen. De stijging is het grootst bij inkomens tussen 1,5x modaal en 3x modaal, met een stijging van

¹ Gegevens over de kinderopvangtoeslag hebben als peildatum september 2015. Als gevolg van mutaties met terugwerkende kracht kunnen deze nog wijzigen.

meer dan 5%. De grootste daling is te zien bij inkomens tussen 130% WML en modaal, namelijk een daling van 8,4%. Het aantal uren per kind is met 3,1% gedaald ten opzichte van het derde kwartaal 2014. De daling is het grootst bij inkomens tussen modaal tot 3x modaal. Per saldo neemt het totale gebruik van de kinderopvangtoeslag met 1,3% af. Deze daling is lager dan de daling in het tweede kwartaal, die 1,6% was.

Tabel 2: aantal kinderen met KOT en uren/kind naar verzamelinkomen (relatieve mutatie 3e kwartaal 2015 t.o.v. 3e kwartaal 2014).²

Verzamelinkomen	Mutatie aantal kinderen	Mutatie uren per kind	Totale mutatie
Negatief - tot 130% WML	-3,6%	-1,3%	-4,8%
130% WML - modaal	-8,4%	-1,2%	-9,4%
Modaal - 1,5 x modaal	-2,9%	-4,7%	-7,5%
1,5 x modaal - 2 x modaal	5,0%	-4,6%	0,2%
2 x modaal - 3 x modaal	7,7%	-3,1%	4,4%
3 x modaal en hoger	-1,3%	0,2%	-1,1%
Totaal	1,8%	-3,1%	-1,3%

Bron: Belastingdienst, peildatum september 2015, bewerking SZW

2. Netto arbeidsparticipatie ouders met jonge kinderen

In deze paragraaf wordt de ontwikkeling in netto arbeidsparticipatie van mannen, vrouwen en ouders met jonge kinderen weergegeven³.

Tabel 3 laat de netto arbeidsparticipatie van vrouwen en moeders met jonge kinderen zien. De arbeidsparticipatie van vrouwen in het derde kwartaal is ten opzichte van het tweede kwartaal licht gestegen. Hierbij is in de leeftijd 35 tot 44 jaar sprake van een stijging en in de leeftijd 25 tot 34 jaar een lichte daling. In het derde kwartaal is de arbeidsparticipatie van het aantal alleenstaande moeders gedaald, t.o.v. het tweede kwartaal. Wel ligt het percentage iets hoger dan in het derde kwartaal van vorig jaar. De arbeidsparticipatie van moeders met jonge kinderen is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van het tweede kwartaal. Uit vergelijking van de cijfers van het derde kwartaal 2015 met de cijfers van het derde kwartaal vorig jaar, blijkt de arbeidsparticipatie van alle groepen vrouwen (licht) te zijn gestegen.

² Gegevens over de kinderopvangtoeslag hebben als peildatum september 2015. Als gevolg van mutaties met terugwerkende kracht kunnen deze nog wijzigen.

³ De cijfers in deze rapportage verschillen iets van de gepubliceerde cijfers t/m 2014. Dat komt door een revisie van de statistieken over de beroepsbevolking door het CBS. In deze rapportage wordt uitgegaan van de internationale definitie van arbeidsparticipatie, waarbij de grens van meer dan 1 uur werk wordt gehanteerd en wordt de beroepsbevolking gedefinieerd als tussen de 15-74 jaar. T/m 2014 werd gebruik gemaakt van de nationale definitie met de grens van meer dan 12 uur werk.

Tabel 3. Netto arbeidsparticipatie vrouwen en moeders met jonge kinderen (in %, vierde kwartaal voor 2014 en eerder)

	2010	2011	2012	2013	3 ^e kwartaal 2014	2014	2 ^e kwartaal 2015	3 ^e kwartaal 2015
Vrouwen 15-64	68,7	69,5	69,6	68,7	68,4	68,7	69,3	69,5
Vrouwen 25-34	82,5	81,1	80,6	79,6	78,9	79,6	79,9	79,6
Vrouwen 35-44	79,2	77,9	79,0	78,1	76,5	77,6	76,3	77,2
Moeders (lid van ouderpaar)	76,6	77,3	77,7	76,1	75,7	76,6	76,9	76,5
Alleenstaande moeders	66,0	64,5	64,3	62,2	58,7	59,7	59,8	59,1
Moeders met jonge kinderen (0-11)	76,7	76,9	77,4	75,2	74,2	75,5	75,9	75,8

Bron: CBS

In tabel 4 wordt de ontwikkeling in netto arbeidsparticipatie bij mannen en vaders met jonge kinderen weergegeven. De arbeidsparticipatie van mannen 15-64 jaar is ten opzichte van tweede kwartaal licht gestegen, waarbij met name een stijging is in de leeftijd van 35-44 jaar. De arbeidsparticipatie van alleenstaande vaders is met 2,2%-punten gedaald ten opzichte van een kwartaal eerder. De arbeidsparticipatie van vaders met jonge kinderen daalde met 0,5%-punt ten opzichten van het tweede kwartaal.

Tabel 4. Netto arbeidsparticipatie mannen en vaders met jonge kinderen (in %, vierde kwartaal voor 2014 en eerder)

	2010	2011	2012	2013	3 ^e kwartaal 2014	2014	2 ^e kwartaal 2015	3 ^e kwartaal 2015
Mannen 15-64	79,6	79,8	78,9	78,1	78,6	78,6	78,9	79,4
Mannen 25-34	90,5	89,9	87,6	85,4	86,6	87,3	86,5	86,4
Mannen 35-44	92,5	91,6	90,5	88,1	88,8	88,9	88,6	89,3
Vaders (lid van ouderpaar)	91,9	92,0	91,0	89,6	90,4	90,9	90,7	90,2
Alleenstaande vaders	78,8	77,0	77,1	73,7	75,9	75,9	77,1	74,9
Vaders met jonge kinderen (0-11)	94,3	94,6	93,7	91,5	92,7	93,4	93,3	92,8

Bron: CBS

Tabel 5 laat de ontwikkeling in gewerkte uren zien voor vrouwen tussen de 15 - 74 en voor moeders met jonge kinderen. Het aantal gewerkte uren is voor beide groepen licht gestegen ten opzichte van het tweede kwartaal van 2015. Sinds 2014 ligt het aantal gewerkte uren van moeders met jonge kinderen hoger dan bij de vrouwen in het algemeen.

Tabel 5. Ontwikkeling in gewerkte uren van vrouwen en moeders met jonge kinderen (gemiddelde binnen de groep vrouwen met een baan van meer dan 1 uur, vierde kwartaal voor 2014 en eerder)

	2010	2011	2012	2013	2014	2 ^e kwartaal 2015	3 ^e kwartaal 2015
Vrouwen 15-74	25,2	25,2	25,2	25,1	25,3	25,3	25,5
Moeders met jonge kinderen (0-11 jaar)	24,0	24,4	24,7	25,1	25,4	25,5	25,6

Bron: CBS

3. Ontwikkeling gemiddelde uurprijs

Tabel 6 laat het verschil zien tussen de gemiddelde uurprijzen van de verschillende opvangsoorten en de maximaal te vergoeden uurprijzen (hierna: maximum uurprijzen). De gemiddelde uurprijzen zijn in het derde kwartaal in alle opvangsoorten heel licht gestegen. Hierdoor komt de gemiddelde uurprijs voor de dagopvang met €0,02 iets boven de maximum uurprijs te liggen. In de andere opvangsoorten lag de gemiddelde uurprijs al boven de maximum uurprijs.

Tabel 6: Ontwikkeling gemiddelde uurprijs⁴					
	2012	2013	2014	2^e kwartaal 2015	3^e kwartaal 2015
Gemiddelde uurprijzen voor maximering (tarieven ondernemers)					
Dagopvang (excl. gastouderopvang)	6,45	6,57	6,71	6,84	6,86
Buitenschoolse opvang (excl. gastouderopvang)	6,40	6,53	6,66	6,76	6,79
0 t/m 3 jarigen gastouderopvang	5,43	5,47	5,55	5,62	5,63
4 tot 12 jarigen gastouderopvang	5,40	5,44	5,54	5,63	5,64
Maximum uurprijzen					
Dagopvang	6,36	6,46	6,70	6,84	6,84
Buitenschoolse opvang	5,93	6,02	6,25	6,38	6,38
0 t/m 3 jarigen gastouderopvang	5,09	5,17	5,37	5,48	5,48
4 tot 12 jarigen gastouderopvang	5,09	5,17	5,37	5,48	5,48
Relatief verschil gemiddelde t.o.v. maximum uurprijzen					
Dagopvang (exclusief gastouderopvang)	1,4%	1,7%	0,1%	0,0%	0,3%
Buitenschoolse opvang (excl. gastouderopvang)	7,9%	8,5%	6,6%	6,0%	6,4%
0 t/m 3 jarigen gastouderopvang	6,7%	5,8%	3,4%	2,6%	2,7%
4 tot 12 jarigen gastouderopvang	6,1%	5,2%	3,2%	2,7%	2,9%

Bron: Belastingdienst, peildatum september 2015, bewerking SZW

4. Aanbod kinderopvang

Het aantal instellingen in de dagopvang en bso is het derde kwartaal gestegen. Tegelijkertijd is het aantal gastouderlocaties verder gedaald.

Tabel 7: aantal kinderopvang- en gastouderlocaties							
	jan 2012	jan 2013	jan 2014	jan 2015	april 2015	juli 2015	oktober 2015
Dagopvang	5.862	6.220	6.187	6.446	6.403	6.431	6.547
BSO	6.735	6.682	6.417	6.336	6.315	6.329	6.432
Gastouders	48.887	46.578	40.148	36.807	36.165	35.700	34.844

Bron: DUO rapportage Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen

⁴ Deze cijfers over de gemiddelde uurprijs zijn gebaseerd op de uurprijzen die ouders aan de Belastingdienst/Toeslagen doorgeven. Het is onduidelijk in hoeverre ouders een wijziging van de uurprijs doorgeven.